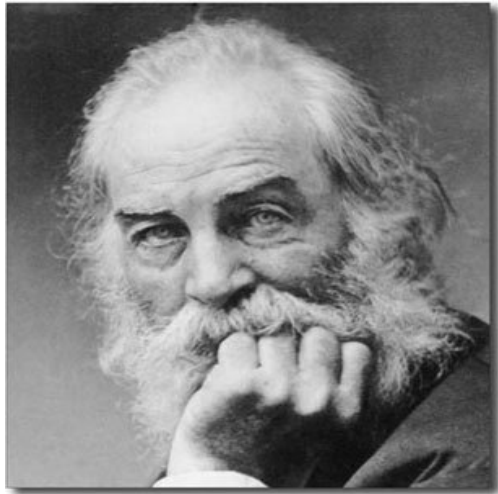

WALT WHITMAN

BELAR-HOSTOAK

(“Eskaintzak”; “Paumanok-etik
abiatu nintzenean”)

© Marjinalia Bilduma
Itzulpena: X. Galarreta
1999. urtea (abuztua)
Lege-Gordailua: SS-894/99

ZATOZ, ESAN ZUEN NIRE ARIMAK,
IDATZ DITZAGUN NEURTITZAK NIRE GORPUTZERAKO
(BAKAR BAIKARA),
HORRELA, HERIOTZAREN OSTEAN IKUSTEZIN
ITZULTZEN BANAIZ,
EDOTA ASKOZ, ASKOZ BERANDUAGO, BESTE ESFERA
BATZUETAN,
NIRE KANTUAK BERRIRO ZUZENTZEN BADITUT
LAGUN-TALDE BATERANTZ,
(LURRAREKIN, ZUHAITZEKIN, HAIZEAREKIN, OLATU
BIZIEKIN HORIEK DENAK EGOKITUZ),
ALAITASUN-IRRIÑO BAT BETI GORDE AHAL IZAN
DEZADAN,
NIRE BERTSOAK ETERNALKI EZAGUTUKO DITUT;
ZEREN, HEMEN ETA ORAIN,
ARIMAREN ETA GORPUTZAREN IZENEAN IZENPETZEN
BAITUT, ETA NIRE IZENA JARTZEN DUT HORIEN
AURREAN.

Walt Whitman

ESKAINTZAK

NI-ARI KANTATZEN DIOT

Ni-ari kantatzen diot: pertsona sinple, bananduari.
Hala ere, hitz demokratikoa ahoskatzen dut, Masa-
hitza.

Burutik oinetarainoko fisiologiari, kantatzen diot
nik,
Ez fisonomia bakartua ez burmuin bakartua dira
Musaren duin;

 Diot, ezen, Gorputz osoa duinagoa dela.
Emakumeari zein Gizonari orobat, kantatzen diet
nik.

Grinaz itzela den Bizitzan —malgutasunez,
indarrez,

Pozkarioz—, lege dibinoen arabera sortzen den
ekintzarik askeenaren omenez.

Gaurko Gizonari kantatzen diot.

ISILEAN GOGOETAN ARI NINTZELA

Isilean gogoetan ari nintzela,
Nire olerkiak konpontzen, juzgatzen, berandutzen,
Badaezpadako itxurako Mamu bat altxatu zen nire
aurrean,

Izugarria bere edertasunean, bere mardultasunean,
bere indarrean

—Nazio zaharretako olerkarien jeinua—;

Eta sugarrak bezalako begiradak jaurtiz,

Olerki hilezin asko hatzaz erakutsiz,

*Eta ahots mehatxukorraz, Zein kantu da hori?, esan
zuen,
Ez al dakizu hilezinak diren koblakarientzat gai
bakarra dagoela?
Eta gai hori Gerra da, guduen adurra,
Soldadu perfektuen sorrera.*

*Hala biz, erantzun nuen.
Neuk ere, Itzal arranditsu hori, gerrari kantatzen
diot —besteak baino luzeagoa eta handiagoa den
gerra bati gainera—;
Gudua nire liburuan dago eta gora-behera asko
ditu: ihesak orain, aurrerakadak jarraian eta
atzerakadak azkenik, garaipena beti gerorako
utzita, erabaki gabe
(Hala ere, gauza segurutzat —edota ia
segurutzat— jotzen dut). Gudalekua
mundua bera da.
Hil edo bizi, Gorputzaren eta betiereko Arimaren
alde,
Azkenik heldu naiz; borroken himnoa abesten dut;
Eta, batez ere, soldadu ausarten jaiotza
aldarrikatzen dut.*

OZEANOAN, ITSASONTZIETAN

*Ozeanoan, itsasontzietan,
Mugarik gabeko urdin-kolorea alde guztietan zehar
hedatzen denean,
Haize txistukariekin eta uhinen musikarekin —uhin
erraldoi, egonarri gutxikoekin—,*

Edo itsasontzi bakartiren batek ur-azalean dirauen
artean, itsas dentsitatetik hurbil,
Bertan poz-pozik, fedez beterik, oihal zuriak
zabalik,
Eguneko dizdiraren eta aparraren erdian eterra
zeharkatzen dudanean,
edo gaueko izar kontagaitzen azpian,
Itsasgizon gazte eta zaharrek kasualitatez irakurriko
naute —lehorren oroitzapen huts—,
Begikotasun handiz, azken batean.

*Hona hemen gure pentsamenduak, nabigatzaile-
pentsamenduak,
Hemen lurra —lehorra— ez da agertzen den
bakarra, esan ahal izango dute,
Hemen Zeruak ganga bat osatzen du, eta ontziaren
bizkarra sentitzen genuen geure oinzolen azpian,
uhintzen,
Taupada luzea sentitu genuen, mugimendu
amaigabearen joan-etorria,
Misterio ikusezinaren azentuak, mundu
gazikararen aieru laiso eta zabalak, erraz jarriotzen
diren silabak,
Lurrina, soken marraska leuna, erritmo
malenkoniatsua,
Perspektiba mugagabea eta zeruertz urrun eta
zehaztugabea, hori guztiori dago hemen,
Eta halakoxea da Ozeanoaren olerkia.*

Orduan ez egin zalantzarik, o liburu horrek, bete
ezazu zeure patua,
Zu ez zara soil-soilik lehorreko oroitzapena,

Zu ere, itsasontzi bakartiaren pareko, eterra
zeharkatzen duzu auskalo zein norabiderekin, eta,
hala ere, fedez beteta zaude beti.

Itsasoratzen diren ontzi guztien kide hori, itsasora
zaitez!

Eramaiezu nire maitasun ezkutua (marinel maiteok,
zuentzat sartzen dut hemen, orri hauetan);

Egizu aurrera, nire liburutxo honek! Zabal itzazu
zeure oihal zuriak, o nire txalupa txiki honek, uhin
harroputzen gainerik,

Kanta ezazu, abia zaitez itsasorantz, eramazazu
urdintasun amaigabea zehar, itsaso guztietara,
Nire kanta hau marinelentzat eta beren itsasontzi
guztientzat.

ATZERRIKO HERRIEI

Jakin dudanez, Mundu Berriaren enigma aurkitzen
lagunduko dizuen zerbait eskatu duzue,
Amerika eta bere demokrazia kementsua
zehazteko;

Hori dela eta, nire olerkiak bidaltzen dizkizuet, bila
ari zaretena bertan beha dezazuen.

HISTORIALARI BATI

Zuk iragandakoa ospatzen duzu:

Kanpoaldea, arrazen gainerikoa, erakutsi zaizun
bizitza esploratu dituzu.

Politikaren, gizartearen, legegileen edota apaizen
produktutzat jo duzu gizona;

Nik, Aleghanio-etako biztanle honek, berez den
bezala eta dituen eskubideak kontuan hartuta,
Oso gutxitan erakusten den bizitzaren pultsoari
eutsiz,
gizonari berez doakion harrotasun handia
—Nortasunaren abeslari—, oraindik ez den hura
zirriborratuz,
Nigandik kanpo jaurkitzen dut egunen bateko
historia.

ZURI, KAUSA ZAHAR HORRI

Zuri, kausa zahar horri!
Kausa on, grinatsu, alderaezina,
Ideia gozo, krudel, zuhurra,
Adin, arraza, herrietan zehar hilezina,
Gerra triste eta arrotz baten buruan, zeuk ekindako
gerra aparta,
(Denboran zehar izan diren gerra guztiak benetan
zeuk hasitakoak izan direla uste dut, eta hala izango
da beti eta sekulako),
Kantu hauek zuretzat, zure ibilaldi eternoarentzat
dira.

(Gerra hau, o soldaduok, berez soilik hasitakoa ez-
baizik
zerbait gehixeago, askoz gehiago izan zen, zain
baitzegoen zutik, atzean, liburu honetan aurrera
noiz egingo.)

Lurbiren lurbira!

Hasiera zalapartatsua! arreta handiz
kontserbaturiko iturburu ezkutua! erdigunea!
Biraka ari da gerra zure ideia-aren inguruan,
Zure kausa-jolas temati eta koleratsu guztiarekin
(milaka urtetan hiru aldiz gertatuko diren ondorio
zabalekin).
Olerki hauek, zuretzat — nire liburua eta gerra
bakar bat dira;
Haren izpirituan nahasten gara ni eta nirea den
guztia, borroka zure mendean baitago.
Gurpila bere ardatz inguruan legez, halaxe ere
liburu hau (beretzat ere arrotz);
Zure ideia-aren inguruka, dabil.

IRUDIAK

Igarle bat ezagutu nuen
munduko matiz eta objektuez harantzago zihooana,
artearen eta zientziaren arloaz harantzago,
plazerraren, zentzumenen harantzago,
Irudiak aletzeko.

Jar itzazu zeure kantuetan, esan zuen,
Ez ordu ez egun enigmatikoak, ezta segmentuak ez
parteak ere;
jar itzazu,
Jar itzazu ezer baino lehen, guztiontzako argi
moduan eta guztion
hasierako kantu moduan,
Irudiak.

Beti hasiera zehazgabea,

Beti hazkundera, zirkuluaren kurbatura,
Beti gailurra eta elkargunea amaieran (berriro ere
hasteko),

Irudiak! irudiak!

Aldatzen dena beti,
Aldatzen den, behera amiltzen den, berriro
elkartzen
den materia beti,
Beti tailerrak, jainkozko lantegiak,
irudiak produzitzen beti.

Hona hemen zu edo ni;
Emakumea, gizona edo estatua; ezagunak eta
ezezagunak.
Badirudi aberastasun sendoak eraikitzen ditugula,
indarra, edertasuna... Baina
egiatan
Irudiak eraikitzen ditugu.

Desagertzen zihoan miraria,
Artista baten maitasunaren substantzia edo
jakintsuaren ikerlanik luzeena,
Edo gerlariaren nekeena, martiriarena, heroiarena,
Bere irudia modelatzeko.

Giza-bizitza guztietatik
(behin elementuak pilatuz gero, erregistratuz gero
—pentsamendurik, emoziorik, ekintzarik baztertu
gabe),
osotasuna, handia zein txikia, laburbilduta,
areagotuta,

Beraren irudian.

Bultzada zahar-zaharra,
Antigoaleko pinakuluetan oinarrituta; hona hemen
pinakulu berriagoak eta altuagoak,
Zientziak eta gaurkotasunak oraindik ere
abiaraziak,

Bultzada zahar-zaharra, irudiz egina.

Gaurkoan den guztia,
Amerikako zurrunbilo trinko, emankor eta bizia,
Gaurko irudiak
askatasunean jartzen dituzten multzoa eta
bereizkuntza.

Horixe iragandakoarekin,
Desagertutako herriekin, itsasoz harantzagoko
monarka guztien erresumekin,
Konkistatzaile zaharrekin, gerla zaharrekin, itsas
gizonen bidaia zaharrekin,
Irudiak batuz.

Dentsitateak, hazkundera, itxurak,
Mendi-geruzak, lurak, arkaiztegiak, zuhaitz
erraldoiak,
den-denak jatorri ezezagunekoak, heriotza
ezjakinekoak, bizi luzekoak,
irudi eternalak utzi zizkigutenak.

Buruberoa, grina handikoa, geldi-geldia,
Ikus daitekeena, ez ordea jaiotzaren umetokia,
Jaidura kosmikoak dituena lurraren irudi erraldoia

eratu, sortu eta berriro sortzeko.

Espazio osoa, denbora osoa
(Izarrak, puzten diren eguzkien asaldura erraldoiak,
lurrera erorita, amaituta,
beren helburua betez, poliki-poliki zein abiadura
handiz),
Irudiz beteta baino ez.

Konta ezin ahala izar isil,
Ibaiak isurtzen direneko ozeano infinituak,
Identitate askeak, zenbagaitzak, bananduak —
begien antzera—,
Benetako errealitateak, irudiak.

Ez mundu hau hain zuzen,
Ez unibertso arrak ez unibertso emeak,
Helburua eta goi-asmoak, biziaren bizi iraungiezina
beti,
Irudiak, irudiak.

Zure irakaspenez harantzago, maisu jakintsu
hori,
Zure teleskopioaz edo espektroskopioaz harantzago
—benetan zorrotza izanik ere—, matematika
guztiaz harantzago,
Sendagilearen kirurgiaz eta anatomiaz harantzago,
kimikoaz eta bere kimikaz harantzago,
Entitateen entitateak, irudiak.

Zehazkabeak —nahiz tinkoak izan—,

betiko, betiko hortxe izango direnak, inoiz izan
direnak eta direnak,
Orainalditik tiraka etorkizun infinitutik aurrerantz,
Irudiak, irudiak, irudiak.

Igarleak eta koblakariak
Are etapa handiagoetan irautea lortuko dutenak,
Modernotasunaren aurrean eurak izango dira
bitartekari eta interpretari,
Demokraziaren aurrean,
Jainkoaren eta irudien aurrean.

Eta zuri, ene arima maite horri,
Alaitasunak, ariketa etengabeak, goren-hitzak,
Zure gogo bizia, azkenik asebeteta, zure kideak
diren
irudiekin bat egiteko gogotsu.

Zure gorputz iraunkorra,
Zure gorputzaren barruan zelatan dirauen gorputza,
Zaren formaren helburu bakarra, nire benetako ni-a,
Irudi bat.

Zeureak diren olerkiak ere ez daude zure
olerkietan,
Ez dago kantatzeko soinu berezirik, berez merezi
duen bat ere,
Baina multzotik sortzen da, igotzen da eta... irudi
biribil, armoniatsu bat inguratzen da azkenik.

NIK HARENTZAT KANTATZEN DUT

Nik harentzat kantatzen dut,
Orainaldia eraikitzen dut iraganaldian
(Zuhaitz biziaren antzera bere erroen gainean nola,
halaxe ere oraina iraganaren gainean),
Denboran eta espazioan hura sartzera behartzen
dut, eta berarengan lege hilezinak batu,
Berak, horien bidez, bere lege propioa sor dezan.

LIBURUA IRAKURRI NUENEAN

Liburua, biografia ospetsua, irakurri
nuenean,

Hauxe al da, esan nion nire buruari, egileak gizon
baten bizitza deitzen duena?

Eta norbaitek, hiltzen naizenean eta mundu
honetatik joaten naizenean, hala idatziko al du nire
bizitza?

(Gizonen batek nire bizitzaz zerbait jakingo
balu bezala —neronek ere sarritan pentsatzen baitut
ezer gutxi, ia bat ere, ez dakidala nire benetako
bizitzaz—;

Intsinuazio bakanak, aztarna lainotsu eta zeharkako
batzuk baino ez,

hemen agerian jarri nahi nituzkeenak, neronen
probetxurako.)

IKASKETAK HASTERAKOAN

Ikasketak hasterakoan, lehendabiziko urratsak hain
atsegingarriak kausitu nituen, esaterako:
kontzientziaren egintza bakarra, forma hauek,
mugimenduaren gaitasuna, intsekturik edo

animaliarik funtsik gabeena, zentzumenak,
ikusmena, maitasuna...
Diot, lehendabiziko urratsak halako zirrara eta
plazerra eragin zizkidala, ezen,
ozta-ozta aurreratu dut, ozta-ozta dakit aurreratu
nahi dudana.
Gelditu eta noraezean ibiltzea besterik ez dut nahi,
eta denbora erabili estasiszko olerkiak atontzen.

HASBERRIAK

Noraino horniturik dauden lurrian behar duten
guztiz (tarteka-marteka aditzera ematen
digutenez),
Zeinen bitxiak eta izugarriak gertatzen zaizkion
lurrari,
Nolako eskarmentua beraientzat zein besteentzat
—zelako paradoxa ematen du horien garaiak,
Horien aurrean jendeak nola erreakzionatzen duen
—ezagutzen ez badituzte ere—,
Denbora guztietan izan duten patuan nola dagoen
halabeharrezko zerbait,
Nola garai guztiek aukeratzen dituzten gaizki
gurtu- eta saritu-beharreko objektuak,
Eta erosketa beraren truke nola ordaindu behar den
oraindik betiko prezioa ezinbestez.

ESTATUEI

Estatuei edota haietariko edozeinei, edo
Estatuetako edozein hiriri. *Eutsi gogor, obeditu
gutxi,*

Obedientzia saihestezina denean, morrontza
erabatekoa denean,
Mundu honetako naziorik, estaturik edo hiririk
batek ere ez dute inoiz beren askatasuna
berreskuratuko.

BIDAIA ESTATUETAN ZEHAR

Estatuetan zehar ari gara bidaiatzen
(Munduan zehar beti, horrelako kantuek bultzatzen
gaituztela,
Herri guztietarantz itsasoratzen gara, itsaso
guztietarantz),
Guk, guztien ustekabeko dizipuluok, denen maisu
eta denen maitale garenok,
Urtaroak ikusi ditugu igarotzen eta euren eskaintza
luzatzen,
Eta esan dugu: zer dela-eta gizon eta emakume
batek ez dute jokatzeko urtaroek bezala eta haiek
bezala euren eskaintza luzatzen?

Piska bat berandutzen gara hiri eta herri guztietan,
Kanada, Iparraldea, Mississippi-ko ibar zabala eta
Hegoaldeko Estatuak zeharkatzen ditugu,
Estatuetariko bakoitzarekin parez-parez jokatzeko
dugu,
Geure buruak aproban jartzen ditugu eta gizon eta
emakume guztiak gonbidatzen ditugu guri
entzutera.
Esaten dugu gure artean: Gogora ezazue, ez izan
beldur, izan egitiak, erakuts itzazue gorputza eta
arima,

Itxaron une batez eta egin aurrera, izan oparoak,
zuhurrak, garbiak, magnetikoak,
Eta eskaintzen duzuen itzul bedi urtaroak itzultzen
diren bezala,
Eta izan bedi haiek bezalaxe.

KANTALARI BATI

Tori, onar ezazu opari hau,
Nik heroia, hizlari edo jeneral batentzat gordetzen
nuen,
Kausa ona, ideia handia, aurrerakuntza eta
arrazaren askatasuna zerbitzatzen duen batentzat,
Tiranoen aurka amorrut aritzen den norbaitentzat,
iraultzaile ausart batentzat;
Baina ikusten dudanez, gordetzen nuena zuk
merezi duzu
beste edozeinen antzera.

NI, IKARAGAITZ

Ni, ikaragaitz, Izadiaren erdian atsedean hartuta,
Ororen jaun edo andrea, bizitasunik gabeko gauzen
artean bertikala,
Haiek bezala eraginda, pasiboa, hartzailea, haiek
bezain isila,
Nire lana, pobrezia, ospea, flakezia, krimenak nik
uste baino garrantzi gutxiagokoak direla ikusita,
Mexiko-ko itsasoan, edo Mannahatta-n edo
Tennessee-n, edo urrunago, iparraldean edo
urrutiko lurretan,

Itsastarra edo menditarra, edo Estatu hauetan
edozein bizimodutakoa, kostaldean, edo lakuetan,
edo Kanadan,

Nik, edozein tokitan bizi izan arren, tinko iraun
nahi dut ustekabeko kolpeen aurrean,
Aurre egin nahi diet gauari, ekaitzei, goseari,
erridikulari, istripuei, umiliazioei, zuhaitzek eta
animaliek bezala.

JAKITURIA

Hara begira jartzen naizenean, ikusten dut emaitzek
eta loriek atzera egiten dutela eta pilatu egiten
direla, beharturik beti ere,

Hara orduak, hilabeteak, urteak — hara ogibideak,
itunak, saltokiak, baita txikienak ere,

Hara eguneroko bizitza, hizkuntza, lanabesak,
politika, pertsonak, jabegoak;

Hara gu ere bai, ni nire hostoekin eta nire
kantuekin, fidaturik, miretsita.

Bere aita ikustera doan aita baten antzera, seme-
alabak neurekin daramatzat.

ABIATZEN DEN ITSASONTZIA

Ikustazue mugarik gabeko itsasoa,
Itsasoko bularraren gainean itsasontzia badoa bela
guztiak zabalik dituela, gabiakoak barne,
Banderatxoa goi-goian kulunkatzen da, handitasun
handiz nabigatu ahala —behean, olatuak
norgehiagoka ari dira ontziarekin: aurea hartzen
diote,

Mugimendu dirdaitso eta apartsuekin inguratu egiten zaizkio.

AMERIKARI ENTZUTEN DIOT KANTUKA

Amerikari entzuten diot kantuka, kantu desberdinak entzuten ditut,
Artisauenak (alaiak eta kementsuak),
Arotzak bere kantua abesten du, oholak eta zutabeak neurtu ahala,
Igeltseroa kantuz ari da lanari ekin edota lana bertan behera uzterakoan,
Txalupariak bere txalupan abesten du bereak diren gauzei buruz, zamaketariak boporearen bizkarrean abesten du,
Zapatariak bere bankuan eserita abesten du, sonbreru-egileak zutik abesten du,
Basolariaren kanta, nekazariarena, bere bidetik doanarena,
goizeko kanta, edo eguerdiko atsedendikoa, edo eguzkia jartzen denekoa,
Amaren kanta gozoa edo etxeko lanetan aritzen den ezkondu berriarena, edo josten eta ikuzten jarduten duen neskatoarena,
Gizon eta emakume orok abesten dute beraiei bakarrik dagokienari buruz,
Egunak, egunari dagokionari buruz —gauetz, tximino sendo eta begikoen taldeak beren kanta armoniatsu, adoretuak ahoa zabalduz abesten dituen.

NONGO GOTORLEKUA DAGO SETIATUTA?

Nongo gotorlekua dago setiatuta eta alferrik
saiatzen ari da setioari aurre egiten?
Bada gotorleku horretara komandante ardurati,
nekaezin, hilezkor bat bidali dut,
Zalduneriak eta infanteriak lagunduta, eta baita
artilleria-parkeak ere,
Eta artilleroak, kanoi bat sekula disparatu ez
dutenak, direnetan hilgarrienak.

ORAINDIK ERE BAKARRARI KANTATZEN DIOT

Oraindik ere bakarrari kantatzen diot
(Bakarra, kontradikzioz osatatuta egon arren),
Nazionaltasunaren aurrean kotsakratu egiten dut,
Iraultza uzten dut harengan (o, matxinadarako
eskubide amataezina! o, su aseezina, behar-
beharrezkoa!)

EZ ITXI NIRI ZUEN ATEAK

Ez itxi niri zuen ateak, biblioteca harroputz horiek,
Gainezka dauden zuen apalategietan faltatzen zena
ekarri baitizuet,
Gutziz beharrezkoa zaizue-eta;
Gerratik atera naiz eta liburu bat idatzi dut,
Nire liburuaren hitzak ez dira ezer; beren asmoa,
ordea, den-dena da,
Liburu isolatu bat, besteetatik bereizita,
intelektoarekin loturarik gabea.

Bertan bizirik dauden esangurak direla-eta, zirrara eragingo dizueten orriak.

BIHARKO OLERKARIAK

Biharko olerkari, hizlari, kantagile, musikariok!
Egun honek ez nau justifikatuko ezta nire ordeztarantz ere,
Baina zuek, belaunaldi berri batekook, garbiok,
atletikook, kontinentalok, ezagututako belaunaldi guztiak baino garrantzitsuagook,
Esna zaitezte, ni justifikatu behar nauzue-eta!

Etorkizunerako adierazgarriak diren hitz batzuk idatziz jartzea besterik ez dut egiten nik;
Une batez aurrera egitea baino ez dut egiten, eta segituan korrika eta presaka itzultzen naiz ilunbeetara.

Noraezean eta gelditu gabe dabilen gizona naiz, kasualitatez begirada bat jaurkitzen dizuet eta aurpegia ezkututzen dut segidan,
Esangura aztertu eta zehazteko lana zuen esku utziz,
Zuetaz onena espero dudalako.

ZURI

Ezezagun horrek, nire ondotik pasatzerakoan nirekin hitz egin nahi baduzu, zer dela-eta ez didazu hitz egingo, ba?
Eta zer dela-eta ez dizut nik hitz egingo?

ZU, IRAKURLE

Zu, irakurle, biziz eta harrotasunez beterik taupa
egiten duena,
Zuretzat, bada, kantu hauek.

PAUMANOK-ETIK ABIATU NINTZENEAN

Sortzez Paumanok-ekoa naiz, arrain-itxurako herri
 batekoa, eta bertotik abiatu nintzenean,
 Ondo egina eta ondo hezia ama ezin hobe bati
 esker,
 Lur askotatik ibili eta gero, kale jendetsuak maite
 nituenez,
 Mannahatta-ko herritarra (hura nire hiria baita), edo
 hegoaldeko sabanetan,
 Edo kanpamenduan soldadu, edo nire motxila eta
 nire fusila garraiatzen, edo meatzari Kalifornian,
 Edo landatarra, Dakotako basoetan dudan etxean,
 okela elikagaitzat eta iturriko ura edaritzat ditudala,
 Edo bakarlekuren batean isolatuta pentsatu eta
 gogoeta egiteko,
 Jendetzen zaratatik urrun, artean ere eramana eta
 zoriontsua,
 Misurí jariotsuari —emaile fresko eta liberalari—
 begira, Niagara izugarriari begira,
 Begira-begira lautadetan bazkatzen diren bufalo-
 taldeei, ilaje benetan gogorra duten zezen
 bulartsuei,
 Lurrei, harkaitzei, maiatzeko lore ezagunei, izarrei,
 euriteei, elurrari,
 eta harrituta benetan sinsontearen soinuari eta
 gabiraiaren hegadari erreparatu eta gero,
 Eta zedro zurietako birigarroari —parekorik ez
 duenari— entzun eta gero;
 Bakarti, Mendebaldean kantatzen dut; Mundu Berri
 baten preludeari ekiten diot.

Garaipena, batasuna, fedea, identitatea, denbora,
 Alderdi bananduezinak, aberastasunak, misterioa,
 Betiereko aurrerakuntza, kosmosa eta gaur egungo
 albisteak.

Hauxe da, beraz, bizitza,
 Horra hor zer atera den azalera hainbeste agonia eta
 konbultsioen ondoren.

Zeinen bitxia! zeinen egiazkoa!
 Azpian, jainkozko lurra; goian, eguzkia.

Ikustazue globoa biratzen,
 Guraso-kontinenteak han, estu-estu taldekaturik,
 Etorkizuneko kontinenteak iparrean eta hegoan,
 istmoa erdian dutela.

Ikus itzatzue ibiligabeko espazio ikaragarriak,
 Ametsetan bezala aldatzen dira eta azkar-azkar
 bete,
 Masa kontagaitzak isurtzen beraietan,
 Hara lehendabiziko jendez, artez, erakunde
 ezagunez nola betetzen diren.

Ikus ezazue denboran zehar proiektatzen
 niretzako entzuleria amaigabe bat.

Urrats sendo-erregularrez dabilta, gelditzen inoiz
 ez,

Gizon-maldrak, amerikarrak, ehun milioi,
Bere zeregina bete eta igarotzen den belaunaldia,
Bere zeregina bete eta igaro ere egiten den beste
belaunaldi bat,
Aurpegiak atzera edo albo baterantz bueltaturik niri
entzuteko,
Niri zuzendutakoa atzera begirako begiekin.

3

Amerikarrok! konkistatzaileok! desfile
humanitariook!
Aurrera! mendeko desfileak! Askatasuna! masak!
Zuentzat guztiontzat kantu-egitarau bat.

Zelaietako kantak,
Mississippi ibai luzeko kantak, Mexiko-ko
itsasoraino,
Ohio-ko, Indiana-ko, Iowa-ko, Wisconsin-eko eta
Minnesota-ko kantak,
Kansas erditik ernatzen diren kantak, eta handik
distantziakideak,
Suzko pultsazio nekagaitzekin abiatzen direnak,
bizia nonahi hedatuz.

4

Amerika, har itzazu nire orriak eta erama itzazu
hegoaldera, eta erama itzazu iparraldera,
Presta iezaiezu ongietorria han eta hemen, zure
alabak baitira,

Ingura itzazu mendebaldean eta ekialdean, beraiek
ere zu inguratu nahi zaituztelako,
Eta zuek, aurrekariok, batu zaitezte maitasunez
beraiekin, eurak zuekin maitasunez batzen diren
bezala.

Antigoaleko garaietan barrena sartu nintzen,
Maisu handien oinetara ikasten jarri nintzen,
O, duina banaiz, itzul bitez maisu handiak eta iker
nazaten.

Estatu hauen izenean, mesprezatu behar al dut
antigoalekoa,
Eurak antigoaleko seme-alabak badira, hori bera
justifikatzen dutenak?

5

Olerkariok, fisolofook, apaizok,
Martiriok, artistok, hildako asmatzaileok, urrutiko
gobernuok,
Hizkuntza-sortzaileok beste kostalde batzuetan,
Garai bateko nazio boteretsuok —gaur gutxira
etorrita,
desagertuta edota lagata—,
Ez naiz aurreratzera ausartuko hona jaurki
duzuenaren meritua erabat ezagutu arte,
Aztertu egin dut eta miresgarria dela aitortu behar
dut (badaramat alditxo bat horrekin),
Uste dut ezer ezin izan litekeela handiagoa izan,
ezerk ezin izan lezakeela honek merezi duena baino
gehiago merezi,

Aldi batez behatzen dut; gero, hura baztertuz,
Hemen jartzen naiz zutik, nire lekuan, neronen
egunarekin.

Hona hemen lur eme eta lur arra,
Hona hemen munduko ondare arra eta ondare
emea, hona hemen elementuen sugarra,
Hona izpiritualtasun traduzitzailea, erabat ezaguna
dena,
Beti eskatzen dena, forma ikusgarrien amaiera,
Itxaronaldi saihestezin eta luzearen ondoren
asebete eta aurrera egiten duena:
Bai, badator nire amorantea, arima.

6

Arima,
Beti eta sekulako —lur arre eta sendoak irauten
duena baino luzeagoa— itsasoaren itsasgora eta
itsasbehera baino luzeagoa.
Poemak materiaz egingo ditut, poemarik
izpiritualenak izango direlakoan nagoelako.
Eta poemak nire gorputzaz eta hilkortasunez egingo
ditut,
Nire arimaren eta hilkortasunaren poemez
hornituko naizela uste dudalako.

Kantu bat asmatuko dut Estatu hauentzat, Estatu
bat beste Estatu baten mendean inoiz —inolaz
ere— amaitu ez dadin,

Eta kanta bat asmatuko dut Estatu guztien artean
eta haietariko edozeinen artean bai gauzez bai
egunez elkarrekiko ulerkuntza nagusi dadin,
Eta kanta bat asmatuko dut Presidentearen
belarrientzako, punta mehatxukorrek izango
dituzten armez josita,
Eta, armen atzean, pozik ez dauden ezin konta ahal
aurpegi;
Eta guztiez osaturiko Bakarrarekin kanta bat
asmatuko dut,
Bakarra, dirdiratsua eta betortzez ongi jantzita,
zeinaren burua buru guztien gainean egongo den,
Denak ulertzen dituen eta denen gainean dagoen
Bakar erabakior eta martziala.
(Edonoren burua txit altu jarrita ere, gainerako
buruen gainetik beti dagoen burua).

Gaur egungo herrialdeak bereiztuko ditut,
Globoko geografia osoaren arrastoari jarraituko
diot eta adeitasun handiz egingo diot agur hiri
osoari, txikia nahiz handia izan,
Eta okupazioak, gero! Nire olerkietan jarriko dut
heroikotasuna zuekin dela itsasoan nahiz lehorrean,
Eta heroikotasun guztiak aditzera emango ditut
Amerikako ikuspegitik.

Burkidetasunaren kanta abestuko dut,
Haiek denak batuko dituen gauza bakarra
erakutsiko dut,
Gizon-maitasunaren ideala niri begira ezarriko
dutelakoan nago,

Beraz, ni deuseztatzeko mehatxua egiten didan su
suntsitzaileari nigandik sortzen utziko diot.
Su ezkutu hau hain luzaro menperatu duen hura
altxatuko dut,
Zeharo abandonatuta utziko dut,
Burkideen eta maitasunaren poema/ebangelioa
idatziko dut,
Zeren, nork uler dezake maitasuna bere min eta
alaitasun guztiarekin nik izan ezik?
Eta, nor izan daiteke burkideen olerkaria ni izan
ezik?

7

Koalitateen, garaien, arrazen gizon sinesbera naiz,
Ni herriaren erditik aurreratzen naiz beraren
izpirituarekin,
Horra hor zer kantatzen duen fede atzeraezinak.

Omnes! omnes! Nahi dutena ez bezate jakin beste
batzuek,
Gaizkiaren poema ere asmatzen dut, zati hura ere
omentzen dut,
Neroni ere gaizkia eta ongia naiz, eta baita nire
herria ere —eta diot, egiatan gaizkirik ez dagoela.
(Edo, egotekotan, diot beste zernahi bezain
garrantzitsua dela zuentzat, herriarentzat edo
niretzat.)

Neuk ere, askori jarraituz eta askok jarraitua izanik,
erlijio bat inauguratzen dut, borroka-eremura
jaisteko.

(Zorionez, oihurik zorrotzenak bertan jaurkitzea da nire patua —garailearen oihurik zalapartatsuenak—
,
Nork jakin? Nigandik sortu eta gainerakoen gainera eror litezke.)

Nor bera ez da existitzen berarentzat,
Diot, ezen, lurra eta firmamentoko izar guztiak
erlijioagatik existitzen direla.
Diot, ezen, gizon bat ere ez dela oraindaino
errukitsuegia izan,
Inork ez duela oraindikan behar legez jauretsi edo
gur egin,
Inor ez dela pentsatzen hasi zeinen jainkozkoa den
eta zeinen egiazkoa den etorkizuna.

Diot, ezen, Estatu hauen benetako eta betiereko
handitasuna erlijioak izan behar duela,
Bestela, ez dago ez benetako ez betiereko
handitasunik
(Ez ospe onik ez izen hori merezi duen bizitzarik,
erlijiorik gabe; Ez herririk, ez gizonik ez
emakumerik, erlijiorik gabe.)

8

Zertan ari zara, gazte?
Hainbeste maite, irrikatzen dituzu literatura,
zientzia, artea, amodioak?
Errealitate nabarmenak, politika?
Zure handinahia edo negozioa, honako hori edozein
delarik ere?

Ondo da —horien aurka ez dut hitzik esango, neu
ere poeta naiz-eta.

Baina horra hor azkar baino azkarrago hondoa jo
dutela, erlijioa-medio kontsumituta,

Zeren materia-mota guztiek ez baitute balio
lurraren funtsezko bizitza sugar ukiezinaz
berotzeko,

Hala nola aipatutakoek ez dute balio erlijioarentzat.

9

Zeren bila zabilta horren pentsakor eta isil?

Zer behar duzu, burkide?

Ene semea, uste al duzu maitasun-kontua dela?

Entzun, seme —entzun, Amerika, seme edo alaba
horrek,

Gauza mingarria da gizon edo emakume bat
gehiegi maitatzea eta, hala ere, horrek asebetetzen
gaitu, zoragarria da.

Baina bada benetan handia den beste zerbait,
orotasuna batera etorrarazten duena, Bikain,
materiaz harantzago, esku arinekin igaro eta denok
zaintzen gaituena.

10

Jakin ezazue, ezen, soil-soilik erlijio handiago

baten kimuak lurrean zehar sakabanatzeko,

Ondoko kankak intonatzen ditudala, zein bere
espezierako.

Nire burkidea!

Nahi dut bi handitasun nirekin erdibana ditzazula,
eta gu biok itxi gorantz igotzen den hirugarren bat,
are distiratsuagoa,
Maitasunaren eta Demokraziaren handitasuna, eta
Erljioaren handitasuna.

Neronen nahasketa, ikusterik ez dagoena eta
ikustea badagoena,
Ibaiak isurtzen direneko ozeano misteriotsua,
Nire inguruan mugitu eta hegaldaka dabilen
materiaren izpiritu igarlea.

Izaki bizidunak, airean gugandik hurbil dudarik
gabe dauden identitate ezezagunak,
Eguneroko harreman iraunkorra, zeinetaz ezin
naizen askatu.
Hauek aukeratzen ditut, hauek ezarri dizkirate
intsinuazioen bitartez.

Haurtzarotik musu bat egunero eman didanak
Ez du sokaz lotu —ez nire inguruan bihurritu ere—
harekin lotzen nauen guztia,
Zeruekiko eta mundu izpiritualarekiko
menpekotasunik ez dudanez,
Nigatik egin duten guztiaren ondoren, gaiak
iradokitzen zizkidatelarik.

O, zer-nolako gaiak – berdintasunak! O
batezbesteko dibinoa!
Eguzki azpiko txorrotxioak, orain bezala igarrita,
edo eguerdian, edo eguzki-sartzean,

Jada hona iristen diren garaietan zehar jariotzen
diren doinuak,
Horien akorde konposatuei zaletasun handia
hartzten diet, eta areagotzearekin batera helarazten
ditut alaitasun handiz.

11

Nire goizeko ibilalditxoan Alabamatik egiten ari
nintzela,
Ikusi nuen, sasi artetikan, sinsontearen emeak
arrautzak berotzen zituen kabia.

Arra ere ikusi nuen,
hari entzuteko gelditu nintzen, oso hurbil, eztarria
airez bete eta alaitasunez kantuz ari zelarik.

Eta, entzuten nion bitartean, bururatu zitzaidan ez
zuela bakar-bakarrik kantatzen han bertan
zegoenarengatik,
Ezta bizilagunagatik ere, ez eta ere beraren
buruagatik, eta oihartzunak ez zuela den-dena
itzultzen,
Baizik sutileziaz, isilka-misilka, urrutitik
Bidalitako agindua eta dohain sekretua zela,
jaioberriei zuzenduta.

12

Demokrazia! Zure ondoan ezdarri bat puzten da eta
alaitasunez aritzen da kantuan.

“*Ma femme!*” Gure seme-alabentzat eta urrutiko
seme-alabentzat,
Sorlekua bertan dutenentzat eta egunen batean
etorriko direnentzat.
Ni, garaile, horientzat prestatzen naiz eta lurrean
sekula entzun diren kantarik kementsuen eta
harroenak abestuko ditut.

Grinazko kantak konposatuko ditut haiei atsegin
emateko,
Eta baita zuen kantak ere —urratzaile debekatuak
direnak—, ahaide-begiekin miatzen zaituztedalako,
eta nirekin eramaten zaituztedalako beste edonor
bazinaten bezala.

Oparotasunen benetako poema konposatuko dut,
Atxikitzen den eta aurrera egiten duen (eta
heriotzak baztertzen ez duen) guztia gorputz-
izpirituarentzat irabazteko asmoz;
Egoismoa zabaltasunez isuriko dut eta honek den-
dena nola goresten duen erakutsiko dut, eta
nortasunaren koblakaria izango naiz,
Eta erakutsiko dut, arrari eta emeari dagokienez,
biak ez direla bestearen ordaina baizik,
Eta organuak eta sexu-ekintzak! Bil zaitezte nigan,
zeren erabaki baitut ahots garbiz eta ausartez zuen
berri ematea, goi-mailakoak zaretela frogatzeko,
Eta orainaldian akatsik ez dagoela erakutsiko dut,
eta ez dela posible etorkizunean ere egotea,
Eta erakutsiko dut, ezen, gizon bati gerta dakioken
edozein gauza ondorio eder bilaka daitekeela,

Eta erakutsiko dut ezer ederragorik ezin daitekeela
gerta, heriotza baino,
Eta hari bat sartuko dut nire olerkietan zehar,
denbora eta gertakariak trinkoak direla frogatzeko,
Eta unibertsoa gauza guztiak mirari perfektu eta
arakaezinak direla.

Zatien aipua egiten duen olerkirik ez dut egingo,
Baina multzoa aipatzen duten poemak, kantak,
pentsamenduak egingo ditut,
Eta ez dut egun bati buruz abestuko, baizik egun
guztiei buruz,
Eta ez dut olerkirik egingo, ezta olerki-zatirik
txikiena ere, arima argi eta garbi aipatzen ez
duenik,
Zeren-eta, unibertsoa objektuei begiratu ondoren,
ikusten baitut ez dagoela bat ere, ezta horietako zati
bakarra ere, arima argi eta garbi aipatzen ez duenik.

13

Norbaitek nahi al zuen arima ikusi?
Ikus itzazu zure forma eta aurpegia, pertsonak,
substantziak, animaliak, zuhaitzak, isurtzen diren
ibaiak, arroak eta hareatzak.

Denek euren baitan daramatzate alaitasun
izpiritualak, geroago desegin egiten direnak;
Nola ote da posible benetako gorputza hil eta
lurperatua izatea?

36

Zure benetako gorputza, edozein gizonen eta
edozein emakumeren gorputza,
limurtu egingo da, zatirik zati, gorpu-garbitzaileen
eskuetatik eta bere berezko esferara egingo du ihes,
Jaio zen momentutik hil zen momentura arte
harengan pilatutako guztia berekin eramanez.

Tipografoak paratutako tipoek ez dute beren
inprimaketa itzultzen,
Esangura da garrantzitsuena,
Hala nola gizon baten substantzia eta bizitza —edo
emakume baten substantzia eta bizitza— ez baitira
gorputzera eta arimara itzultzen,
Indiferenteak bai heriotza baino lehen bai
heriotzaren ondoren.

Horra, gorputza esangura da, garrantzitsuena da eta
bere baitan atxilotzen ditu; eta arima da eta bere
baitan atxilotzen du;
Nornahi zarelarik ere, zein harroa eta jainkozkoa
den zure gorputza, eta zurea den edozein alderdi!

14

Nornahi zarelarik ere, iragarpen amaigabeak
zuretzat!

Herrialdeetako alaba hori, zure olerkariaren zain
egon al zara?
Mintzo ederreko eta esku adierazgarriko olerkari
baten zain egon al zara?
Estatuetako gizonari eta Estatuetao emeari,

Bozkariozko hitzak, Demokraziaren
herrialdeetatiko hitzak.

Kateaturiko lurrak, lur emankorrak!
Huilaren eta burdinaren lurraldea! urrearen
lurraldea! kotoiaren, azukrearen, arrozaren
lurraldea!
Gariaren, behikiaren, txerriaren lurraldea!
artilearen eta kalamuaren lurraldea! sagarraren eta
mahatsaren lurraldea!
Artzain-lautaden lurraldea, munduko
bazkalekuena! haize gozoetako goi-lautada
amaitezinen lurraldea!
Artaldearen, baratzearen, pezoeko etxe
harmoniatsuaren lurraldea!
Iparrekialdean Kolunbiak eta hegoekialdean
Koloradok zigi-zaga zeharkatzen duten lurraldea!
Ekialdeko Chesapeake-ko lurraldea! Delaware-ko
lurraldea!
Ontario, Erie, Huron, Michigan-eko lurraldea!
Hamairu Kolonia Primitiboen lurraldea!
Massachusetts-en lurraldea! Vermont-en eta
Connecticut-en lurraldea!
Ozeanoko kostaldeen lurraldea! mendizerren eta
tontorren lurraldea!
Txalupalarien eta itsas gizonen lurraldea!
arrantzaleen lurraldea!
Lurralde arakaezinak! nahaspilatuak! grinatsuak!
Bata bestearen ondoan! anaia zaharra eta anaia
txikia! atal hezurtsuak dituen!
Emakume handien lurraldea! emakumezkoarena!
ahizpa trebeak eta ahizpa trebatugabeak!

Hats gogorreko lurraldea! Artikoak indartuta!
Mexiko-ko haize gozoek freskatuta! anitza!
trinkoa!

Pennsylvania-koa! Virginia-koa! Carolina
bizkietakoa!

O, denak eta zuetako bakoitza, nire kutunak! nire
nazio ausartak! O, nik behintzat zuek denak hartzen
zaituzte nire magalean maitasun biribilaz!

Ezin nauzue bertan lagatu! zuetako inork ezin nau
bestek baino lehen lagatu!

O heriotza! O, hala ere, zuentzat ere ikusezina naiz
nire maitasun basatiaz,

Ingalaterra Berrian zehar nabil adiskide gisa,
bidaiari gisa,

Ura jotzen dut, oin biluziekin, Paumanok-eko
hondartzetan,

Zelaiak zeharkatzen ditut, Chicago-n berriz ere
igarotzen dut bolada bat, hiri guztietan bizi naiz,
Ikuskizunak, jaiotzak, aurrerakuntzak, eraikuntzak,
arteak behatzen ditut,

Gizon eta emakume hizlariei entzuten diet
jendaurreko aretoetan,

Estatuetan eta berauetan zehar nire bizitzan bezala,
gizon eta emakume oro, nire auzokideak,

Luisiana-koa, Georgia-koa, haiek nigandik ni
beraiengandik bezain hurbil,

Mississippi-koa eta Arkansas-koa, oraindik ere
nirekin, eta ni oraindik ere haietariko edozeinekin,
Oraindik ere lautadetan ibai nagusiaz sartalderantz,
oraindik ere pezozko nire etxean,

Oraindik ere mendebaldera itzultzen naiz, oraindik
ere Kostaldeko Estatuan edo Maryland-en,

Oraindik ere kanadiarra naizelarik, hain gogoko
ditudan neguari, elurrari eta izotzari aurre egiten
diet ausart,
Oraindik ere, Maine-ko edo New Hampshire-ko
edo Narragansett Badia Estatuko edo New York
Estatuko seme naizelarik,
Oraindik ere beste kosta batzuetarantz abiatzen naiz
horiek denak elkarrekin lotzeko, eta hala ere, ongi
etorria ematen diet anai-arreba guztiei,
Horregatik Orri hauek eskaintzen dizkiet anaia-
arreba berriei, lehenengoekin elkartzen diren
momentutik;
Anaia-arreben artean suertatu naiz ni, euren kidea
eta parekoa izateko, eta zugana hurbiltzen naiz
orain;
Ekitaldiak, ikuskizunak ezartzen dizkizut, nirekin.

15

Nirekin ziurtasun handiz; baina azkar zaitetz, ibil
zaitetz.

Jar ezazu zeure bizitza, elkar zaitetz nirekin.
(Baliteke hainbat alditan ni konbentzitu beharra,
naizena zure esku jarri baino lehen; baina, nori
axola dio?
Izadiari ez al zaio behin eta berriz konbentzitu
behar?)
Ez naiz milika ez gozoa ez xeratsua:
Bizarduna, eguzkiak errea, ile urdinekoa,
arranditsua naiz; iritsi naiz

borrokatzeko, Unibertsoaren sari osoak jaso eta aldi berean horiei aurre egiteko. Horrengatik, halakoak irabazi nahi dituen edonor onartzen dut.

16

Une batez bidean gelditzen naiz,
Hemen nago zuretzat! eta hemen nago
Amerikarentzat!
Oraindik ere oraingokoa altxatzen dut; Estatu
hautentzat oraindik ere igartzen dut etorkizun bikain
eta zoragarria;
Eta iraganaldirako, azal gorriko aborigenei buruz
aireak atxikitzen duena aldarrikatzen dut.

Azal gorriko aborigenak,
Zizpuru naturalak uzten dituztenak: euri- eta haize-
hotsak, hegazti eta animalia antzeko soinuak
basoetan, izen-itxurapean txistuka helduta,
Okonee, Koosa, Ottawa, Monongahela, Sauk,
Natchez, Chattahoochee, Kaqueta, Oronoco,
Wabash, Miami, Saginaw, Chippewa, Oshkosh,
Walla-Walla.
Estatuei utzi ondoren urtzen eta urruntzen diren
izenak, ura eta lurra izenez bustita utziz.

17

Zabaldu egiten dira azkar, gaurtik aurrera,
Elementuak, belaunaldiak, moldapenak,
zurrunbilotsuak eta ausartak,

Jatorrizko mundu batean berriro ere, etengabe
adarkatzen diren loriazko perspektibak,
Aurrekoak menperatzen dituen arraza berria, eta
handiagoa, borroka berriekin,
Politikarekin, literatura eta erlijio berriekin,
asmakizun eta arte berriekin,
Horientzat igartzen du nire ahotsak —ez dut lorik
gehiago egingo, eta zutik jarriko naiz.
Nire baitan baketsu iraun duzuen ozeanook! nola
sentitzen zaituztedan, ikergaitz, inarrosita, ikusi
gabeko enbatak eta euriteak prestatzen.

18

Ikus ezazue, baporeek nire olerkiak zeharkatzen
dituzte,
Ikus ezazue, nire olerkietan, iritsi eta bertan
lehorreratutako etorkinak,
Ikus ezazu, atzealdean, etxola, bide-zidorra,
ehiztariaren aterpea, txalupa, arto-hostoa,
ondasuna, hesi traketsa, baserria,
Ikus ezazue, alde batean Mendebaleko Itsasoa eta,
beste alde batean, Ekialdeko Itsasoa: nire olerkietan
zehir aurrera egiten dute eta beren hondartzetan
baileuden atzera egiten berriz,
Ikus ezazue, bazkalekuak eta basoak nire olerkietan
—ikus ezazue, baso-animaliak eta etxabereak—
ikus ezazue, Kaw leinuaz harantzago, bufalo-talde
zenbakaitzak belar motz eta kizkurtuaren erdian
bazkatzen,
Ikus ezazue, nire olerkietan, hiri sendo eta zabalak
herrialdearen erdian, zolaturiko kaleak, burdinazko

eta harrizko eraikuntzekin, ibilgailuen joan-etorria,
merkataritza,

Ikus ezazue, zilindro anitzeko lurrin-prentsa —ikus
ezazue kontinentean zehar hedatzen den telegrafo
elektrikoa,

Ikus ezazue, Atlantikoko hondoetan zehar pultsazio
amerikarrak iristen dira Europara, eta pultsazio
europarrak puntualtasun handiz itzultzen,

Ikus ezazue, ufaka abiatzen den lokomotora
kementsu eta arina, lurrinezko txirrinari eraginez,
Ikus ezazue, lurra lantzen duten nekazariak —ikus
ezazue, meatzetan azterka ari diren meatzariak —
ikus ezazue, lantegi zenbatezinak.

Ikus ezazue, eskulangileak lanean beren
erremintekin eserlekuetan —ikus ezazue nola
ateratzen diren, horien artetik, epaileak, filosofoak,
presidenteak, laneko jantziak soinean
daramatzatela,

Ikus nazazue saltokietan eta Estatuetakoa alorretan
alferkerian, gauez nahiz egunez estu helduta
edozeri,

Entzun itzazue han nire kanten oihartzun
zaratatsuak —irakur itzazue azkenik heldu diren
intsinuazioak.

19

O, burkide mamitsua! O, zu eta biok azkenik, eta
gu denok bakarka.

O, hitz bat gure bide-zidorra garbitzeko, eta aurrera
egin, etengabe aurrera egin!

O, estasizkoa eta frogaezina zaren hori! O, musika
oldarkorra!

O, ni orain garailea naiz —eta zu ere garailea
izango zara!

O, eskua eskuan —o, plazer osasungarria —o,
desiratzen eta maitatzen duen beste bat gehiago!

O, tinko helduta azkar zaitez —azkar zaitez nirekin
aurrerantz beti!

